

(Peygamber Efendimiz s.a.v. Bedir'de ne güzel söylüyordu): "**Ya Rabbi, bu bir avuç mümini helak edersen, yeryüzünde sana kim ibadet yapacak?**" Allah-u Teala, Bedir'i bize zaferle verdi. Bedir'in ehline, Bedir'in meleklerine Allah Azze ve Celle izzeti, şerefi verdi ve kıyamete kadar onların zikredilmesini ihsan etti.

Tabi bu büyük bir sevinçti ama müşrikler rahat durmadılar. Büyük bir ordu topladılar. Bu ordunun finansmanının bir kısmını Yahudiler yaptı. Çünkü biliyorlardı ki, eğer Muhammed Sallallahu Aleyhi ve Sellem bugün müşrikleri yok ederse, yarın sıra onlara gelecektir.

Bu haber Medine'ye ulaştığı zaman, Muhammed Sallallahu Aleyhi ve Sellem, en güzel özelliği olan istişareyi yaptı. Ama o gün bir rüya görmüştü. Bu rüya Resûlullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem'i çok terletmişti. Gözünün nuru, canının bir parçası Hazreti Hamza'nın şehit olacağını biliyordu. Çünkü (rüyasında) kılıçlarından birinin (ucunun) kırıldığını ve bir inek boğazlandığını görmüştü. Zor bir süreç onları bekliyordu.

Bu sebeple Resûlullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem istişare etti: "**İstahim! Medine'nin bir kısmını geriye doğru boşaltsak, evlerin üzerine taşlar yiğsak, o boşaltılmış yerlere müşrikler geldiği zaman Medine'nin girişini kapatsak ve onları taşlasak, bu şekilde bozguna uğratsak olmaz mı?**"

(Sahabeler dediler ki:) "Sen Resûlullah'sın, sen dersin de olmaz mı?" Ama (Peygamber) sahabesine şunu çok net öğretmişti: Eğer vahiy olmadığı müddetçe, Muhammed Mustafa ancak bir insandır, onun da aklı vardır ve tecrübe önemlidir. Yoksa vahiy olsa, inanın sahabelerden hiçbiri (münafıklar hariç) "olmaz" demezlerdi.

Ama Hazreti Hamza... Allah'ın aslanı (Esedullah)... Resûlullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in savaşta çevresinde done done, çift kılıçla savaşan kişi ve Uhud'da altı tane kılıç kıracak olan insan: Hamza.

Tabi gençler Hazreti Hamza'ya gidiyorlar: "Ya Hamza, siz Bedir'de Allah-u Teala'nın şerefleştirdiği insanlarınız ama biz bunlardan yoksunuz. Resûlullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem bizim de savastığımızı görsün. Daha genciz. Ne olur, Allah aşkına, ancak sen ikna edersin."

İstişarede Hazreti Hamza, yanındakiler ve gençler, "**Ya Resûlullah!**" dediler, "**Uhud civarına konuşlansak, orada er meydanına çıkış erler gibi savaşsak olmaz mı?**"

Tekrar Peygamber Muhammed Sallallahu Aleyhi ve Sellem diyor: "**Medine'nin bir kısmını boşaltsak, evlerin içine bir kısmımızı gizlesek, üstüne okçuları ve taşları yiğsak, onlar Medine'nin içine az bir şey geldiği zaman arkalarını kapatsak, onları ok ve taş yağmuruna tutsak olmaz mı?**" Resûlullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem (savunmayı) söylüyor.

Ama insan kaderine doğru gidecek ya... Kader gariptir. Kader olunca insanın basireti bağlanır. Sahabeler yine: "**Ya Resûlullah, Allah için biz Allah yolunda harp etmek, er meydanında savaşmak, Allah ve Resûlü'nün dinini yükseltmek istiyoruz. Onları Uhud'a çekelim, Uhud'un çevresinde hilal gibi duralım. Onlar oraya nasılsa yorgun gelecekler, anında onlara baskın yapalım ve inşallah Allah bize zafer nasip etsin**" dediler.

Peygamber (gönülsüzce) onayladı ama yüzü üzünlüdü. Savaş hazırlığı için içeri gitti.

Ebubekir Sıddık (Allah ondan razı olsun) ve Hazreti Ömer (Allah ondan razı olsun) -Allah Resûlü'nün yüzünün şeklärinden (halini) en iyi tanıyan iki insan- dediler ki: **"Ey sahabeler, ne yaptık biz? Muhammed Sallallahu Aleyhi ve Sellem bize iki defa söyledi."**

Üçüncüyü söyleseydi helak olacaktık. Gidelim, onun dediği gibi yapalım."

Ama Peygamber Muhammed Sallallahu Aleyhi ve Sellem... O gün Allah Resûlü Sallallahu Aleyhi ve Sellem iki zırhı üst üste giydi. Kılıcını, okunu aldı. Ebubekir geldi, dedi: **"Ya Resûlallah, senin dedığın gibi yapalım, ne olur."** Dedi ki: **"Ya Ebubekir! Bir peygamber zırhını giydikten sonra, (Allah hüküm verene kadar) harp etmeden onu çıkarması halal değildir."**

Resûlullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem, 54-55 yaşında, ilk savaşta (Bedir'de) üstün bir komutanlık örneği sergilemiş, mükemmel bir strateji uygulamış, Allah'ın yardımıyla muzaffer olmuştu. Şimdi Allahu Teâlâ, bütün insanlara, bizlere ve bizden sonraki nesle, hayatlarında neye dikkat edeceklerini; bir ordunun, bir devletin, bir aile reisinin nasıl olması gerektiğini Uhud'a bize anlatacak. Uhud o gün hakla batılı ayıracak. Resûlullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem Uhud için şöyle diyor: **"Uhud bizi sever, biz de Uhud'u severiz."** Allah Resûlü'nün her söyledişi kelime muhakkak haktır. Uhud kıyamete kadar devam edecek ve Uhud kıyamete kadar sadece müminleri sevecek.

Şimdi Resûlullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem ordusuya Uhud'a gidiyor. Bağ, bahçe derdinde olan, kadın derdinde olan, içinde münafıklık alameti olanlar elbet ayıplanacaklar. Muhammed Resûlullah'ın ordusunda münafık olmaz. Nasıl Davud Aleyhisselam'ın, Süleyman Aleyhisselam'ın ordusunda münafık yoksa, Muhammed Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in ordusunda da münafığa yer yoktur.

Çünkü Resûlullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem yürüdüğü zaman ashabına ancak hikmeti, hakikati, Allahu Teâlâ'nın muhafazasını yükler. Münafık ruh, münafık kalp, münafık beden, Resûlullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in 'Resûl' bakışını, nurunu, hikmetini, hakikatini alamaz ve Resûl'ün cesaretini gösteremez. O yüzden münafığın ne bu kapıda ne de cennetin kapısında yeri yoktur. O gün münafıklar yolda (ordudan ayrılip) temizlendiler.

Ah sahabeler, siz nasıl insanlarınızı! Zerre-i miskal geri adım atmadılar, düşünmediler. Ama insandırlar. Ve o gün insanlıklarının en büyük imtihanını verecekler. Allah, Arş'ı, Arz'ı ve bütün âlemi hürmetine yarattığı Peygamberi ve ashabını zor bir imtihana tabi tutacak ama yine onlara sahip çıkacak. Çünkü Allah Teâlâ her zaman kuluna sahip çıkar ama bazen onu (imtihan için) kendi haline bırakır. Tam tersine, en zor imtihan, Allah Teâlâ'nın sana en yakın olduğu haldir. Bunu bize Uhud gösterecek.

Şimdi Peygamber Muhammed Sallallahu Aleyhi ve Sellem çadırının kurulacağı yeri, yayaların olduğu yeri, süvarilerin olduğu yeri işaret ediyor. Ve gözü hep Hazreti Hamza'da. O gün onu kaybedecek. O yüzden gözünü ondan hiç ayırmıyor. Bir nefes dahi ondan uzak olmak istemiyor.

Okçular Tepesi. Resûlullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem yetmiş kadar sahabeyi Okçular Tepesi'ne bizzat kendisi yerleştiriyor. Nerede duracaklarını bizzat kendisi söylüyor. Hepsinin duyacağı ve anlayacağı şekilde üç defa söylüyor:

"Ey sahabeler! Eğer savaş kazandığımızı görürseniz, ganimetin aldığımızı görürseniz, hatta (ganimetleri) yanınızda getirdiğimizi görürseniz, Allah aşkına buradan bir adım uzaklaşmayın."

"Ey sahabeler! Eğer kâfirler, müşrikler bizi paramparça etseler, hatta ciğerlerimizi sökseler, yeseler, akbabalar gelse cesetlerimizi yese, buradan bir adım dahi uzaklaşmayın!"

Üç defa söyledi. Allah muhafaza! Peygamber (önemli bir şeyi) üç defa tekrar ediyorsa, sorumluluğu ağırdır. Ve bu ağır sorumluluk okçular tepesindeki okçulara kaldı.

Müşrikler o gün Kâbe'yi eski eğlence mekânlarına döndürmek için Yahudilerden aldıkları finansal destekle Muhammed Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in karşısına, çok sayıda okçuyla gelmişlerdi. O gün Yahudilerin finansal desteğiyle Mekke ve çevresinde bulunan ne kadar kiralık katil, mücrim, zalm varsa yüksek bedellerle tutulmuşlardı. Ve o gün hepsinin tek amacı Allah Resûlü'nü öldürmekti. Bunun için ciddi paralar almışlardı... Tek amaçları Muhammed Sallallahu Aleyhi ve Sellem'i öldürmektı.

On karanlık adam... Sadece bunun için yemin etmişlerdi. On karanlık, kalpleri kara olan insan. O gün şeytan bile onlarla anlaşmaktan korktu. Ve on kişi Allah Resûlü'nü öldürereklerdi. Ne garip! Yatağında öldüremedikleri, (başında) sabaha kadar Allah-u Teala'nın uyuttuğu insanlar, bugün kiralık katil tutmuşlar ve Muhammed Sallallahu Aleyhi ve Sellem'i yok edeceklerdi.

Ve Muhammed Sallallahu Aleyhi ve Sellem o gün diyor ki: **"Ey ashabım! Ben Muhammed'im. Ben faniyim. Baki olan Allah'tır. Bugün Muhammed Sallallahu Aleyhi ve Sellem ölse bilin ki Allah-u Teala'nın dini bakıdır. Ve siz Allah-u Teala'ya karşı sorumlusunuz."** Bu "faniyim" konuşması orada defalarca tekrarlandı. O gün sahabe de korktular. Ama Allah onları hem korkularıyla imtihan edecek, hem korkularından emin kılacaktı.

Savaşın aslanları Hazreti Ömer, Hazreti Ali, Hazreti Hamza, Ubeyde bin Cerrah... Bunlar Aşere-i Mübeşşere (cennetle müjdelenenler), Sa'd bin Ebi Vakkas... Bunlar Resûlullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem için canlarını feda etmekten bir an bile durmayan insanlardır.

Genç sahabeler, "Allah Resûlü'ne kendimizi gösterelim" diye müşriklerin içinden geçtiler. Öyle savaşıyorlardı ki, kimse onların savaşını seyretmeye bile cesaret edemiyordu. Ey okçular tepesindekiler! Allah için durun! Durun!

Bu gençlerin şiddetli savaşı ve Hazreti Hamza'nın done done savaşması müşrikleri tamamen dağıtmıştı. Müşriklerin çadırlarına kadar gelmişlerdi. Ama Muhammed Sallallahu Aleyhi ve Sellem... hâlâ bekliyordu.

Ah okçular tepesindekiler! İnmeseyiniz iyi olurdu ama kader sizi oradan indirecek ve bize büyük bir ders verecek. Koşarak aşağıya indiler.

Halid bin Velid. Resûlullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in duasına mazhar olan, hayatında hiç yenilgi yüzü görmeyecek olan bir savaşçı. Ve bugün (henüz Müslüman değilken), aklen Resûlullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in kurduğu stratejiyi yılmaya çalışacak. Ey Halid bin Velid! Senin karşısındaki Allahu Teâlâ'nın Resûlü Muhammed Sallallahu Aleyhi ve Sellem. Sen bütün müşrik ordusunu toplasan, Allahu Teâlâ Peygamberini elbet koruyacak. Ama akıl imtihani ya bugün...

Halid bin Velid, çok keskin ve hızlı bir süvari birliğiyle o genç müminlerin, o

mükemmel savaşçıların arkasından dolaştı ve (İslam ordusu) iki ateş arasında kaldı.

Az sonra Hazreti Hamza şehit olacak... Vahşi, mızrağını attığı zaman Hazreti Hamza düşerken bile Resûlullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem'den başka bir şeye bakmadı. Başka bir şey görmedi. Çünkü son gördüğü (yüz) o olması lazımdı. Ondan başka bir şey görmeye de ihtiyacı yoktu. Ve Resûlullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem de onu gördü. Bu sahne, Allah Resûlü'nün hiç unutmadığı bir sahnedir.

Hazreti Hamza şehit oldu. O şahadet haberi geldiği zaman İslam ordusunda büyük bir kargaşa ve dağıılma yaşandı. Resûlullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in çevresini boş bırakmışlardı... Bir ok geldi, Resûlullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in miğferine deðdi. Hafifçe alnını çizdi. Tökezledi, aralık bir yere (iki kayanın arasına) düştü. Mübarek diþi kırıldı.

O zaman Cibrail Aleyhisselam... kendisi anlatıyor (Resûlullah'ın diliyle): "**O gün (emir geldi): Muhammed'in kanı yere düşmesin! Eğer Muhammed Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in kanı yere düşerse, yeryüzünde yeşeren bir ot, yürüyen bir karınca, bal veren bir arı bulamazsınız... İnsanlık kurur.**" Arı ve karınca, Peygamber Muhammed Sallallahu Aleyhi ve Sellem hürmetine vahyedilen iki hayvandır. Cibrail Aleyhisselam, Resûlullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem'e (kanını tutmak için) yetişiyor.

Ve Resûlullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in öldüğü haberi yayılıyor. Allah Resûlü onları ne güzel hazırlamıştı savaşa, değil mi? Demiþti ki: "**Muhammed fânidir. Bâki olan sadece Allah'tır. Allahu Teâlâ'nın dini yeryüzünde... hüküm sürünceye kadar harp etmek size Allahu Teâlâ'nın emridir.**"

(Haber yayıldı): "Muhammed Sallallahu Aleyhi ve Sellem öldü." Müşrikler sevinmeye başladılar. Şimdi sahabeler kim için yaşıyorlar, göreceğiz. Bir söz: "**Eğer Muhammed ölmüşse, biz ne için yaşıyoruz? Şimdi ölüm, bakalım kim içindir! Ölene kadar, Muhammed Sallallahu Aleyhi ve Sellem'e kavuşuncaya kadar (savaşacağız)!**"

Onlarca ok yarası, otuzun üzerinde kılıç yarası alıyor ve hâlâ savaş meydanına dönüyorlar. Müşrikler, "**Muhammed yaşıyor! Muhammed yaşıyor!**" demeye başladı. Çünkü artık (sahabenin) ölüm nefesi onları korkutmaya yetmiþti.

Ama Halid bin Velið gerçekten savaş dehasydı. Niyeti gerçekten o gün müminleri kılıçtan geçirmekti. Ama bilmendiði bir şey vardı: Muhammed Sallallahu Aleyhi ve Sellem artık o tanıdığı Muhammed değildi. O, Mekke sokaklarında gizli gizli dinlediği tüccar değildi artık. Artık elinde kılıç olan ve Allah yolunda cihad eden, Allah-u Teala'nın Peygamberi olan Muhammed Sallallahu Aleyhi ve Sellem idi.

Şimdi Resûlullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem, Türklerin mükemmel savaş taktiği olan "Ricat" (geri çekilerek savunma) emrini verdi. Sahabe, sanki ilahi bir kudretle yönetilmiş gibi hemen bir araya geldiler. Ters hilal tekniðini aldılar, aralarına 4 metre aralık bıraktılar. Hızlı bir şekilde geri çekilmeye başladılar... ve Resûlullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem'i Uhud Dağı'nın eteğine (güvenliğe) çektiler.

Ricat, bütün dünyada savaş sanatlarında kaybı en aza indiren ve düşman ordusunun merkezini yıkan bir savaş teknigidir. (Manevi olarak) Ricat, hayatı bazen kötülklerden dönmek istediðin zaman, kötülüðün en merkezine bir baskın yaparsın, onu tamamen

hayatından çıkartırsın; bu, senin için 'Ricat' olur. Bir daha o (kötülük) ayağa kalkamaz.

Resûlullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem dağın eteğine sahabeleri çekti. Müşriklerden bir kısmı (Ebu Süfyan) şöyle seslendi: "**Muhammed'iniz nerede? Ebubekir'iniz nerede? Hamza'nız nerede?**" Resûlullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem, "**Süküt edin, durun**" dedi.

En son Hazreti Ömer (Allah ondan gani gani razı olsun), "**Ya Resûlullah, bırak şunları konuşayım**" dedi. "**Konus**" dedi. (Hz. Ömer kükredi): "**Ey müşrikler! Muhammed Sallallahu Aleyhi ve Sellem burada, başımızdadır! Ben Ömer, buradayım! Saad burada! Ebubekir burada! Bizim ölülerimiz Allahu Teâlâ'ya kavuşmuşlar ve cennete gitmişlerdir. Sizin ölüleriniz nereye gitti söyleyeyim mi? Cehenneme gitti! Şimdi gelin, sizinle yine savaşalım!**"

Ebu Süfyan orduyu topladı (ve çekilmeye başladı). Sonra Resûlullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem dedi ki: "**Ya Ali, orduyu topla! Onları takip edin! Sakın (zafer kazandık sanıp) Medine'ye dönmesinler.**" (Yaralı sahabeler) onları takip ettiler. Yenmiş diye sevinen müşrikler, o kadar hızlı kaçtılar ki arkalarına bile bakmadılar. Çadırlarını ve içindekileri bırakıp kaçtılar. Niye? En hızlı Mekke'ye ulaşıp "müminleri yendik" haberi vermek ve siyaseten Yahudilerden aldıkları borcu bertaraf etmek (zafer kazandık demek) için bu söylentiyi hemen ulaştırmaları lazımdı. Ve öyle de yaptılar.

Uhud, sahabeler için Muhammed Sallallahu Aleyhi ve Sellem'i daha iyi tanımlarına, ona daha yakın olmalarına, bir daha kata onun sözünden çıkmamalarına vesile oldu.

Muhammed Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in onlar için canından bile vazgeçeceğini o gün öğrendiler.

O gün Muhammed Sallallahu Aleyhi ve Sellem sahabelerin tamamı için kendi canını ortaya koydu. Onları kollayan, kanatlarının altına alan, müşriklerin oklarına karşı onları koruyan Muhammed Sallallahu Aleyhi ve Sellem'di. O gün (Bedir'deki gibi) melekler (ordusu) yoktu, Muhammed Sallallahu Aleyhi ve Sellem vardi. O gün (Bedir'deki gibi) çadırda ellerini arşa kaldırınan Muhammed yoktu; o gün sahabelerin önünde, 'Ricat'de onlara zaman kazandıran ve onlar için kendini ortaya koyan Muhammed vardi.

Uhud bize Allah Resûlü'nün bizi ne kadar sevdigini, bizim için ne yapabileceğini gösteren en büyük delildir. Teslimiyetin delilidir, cesaretin delilidir. Kaderden kaçamayacağının delilidir. Çünkü Hazreti Hamza'nın şehit olacağını bilmesine rağmen Allah-u Teala'nın kaderinden yine Allah-u Teala'ya sığınarak gidiyor.

O yüzden Allah-u Teâlâ, Şüheda-i Uhud'un (Uhud şehitlerinin) himmetinden bizi ayırmasın. Allah Resûlü'ne Sallallahu Aleyhi ve Sellem'e bizi çok yakın kilsin ve ondan bizi bir nefes dahi ayırmasın.